

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.018.03.2015
P/15/043

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/043 – Wykonywanie zadań przez dzielnicowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Łukasz Burczyk, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 96912 z 8 września 2015 r. 2. Artur Nierebiński, starszy inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 96913 z 8 września 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 4 – 7)
Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Tucholi, ul. Świecka 23, 89 – 500 Tuchola ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Inspektor Krzysztof Bodziński, Komendant Powiatowy Policji w Tucholi ² (dowód: akta kontroli str. 8)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

Kontrola wykazała, że na obszarze funkcjonowania Komendy⁴ określono ramy organizacyjne służby dzielnicowych w sposób pozwalający na skuteczną realizację zadań przez tych funkcjonariuszy. W szczególności określono strukturę rejonów służbowych oraz przydzielono rejonu poszczególnym dzielnicowym.

Funkcjonariusze dzielnicowi byli właściwie przygotowani do pełnienia służby, posiadali wymagane kwalifikacje i korzystali z różnych form doskonalenia zawodowego, zwłaszcza z organizowanych w Komendzie szkoleń wewnętrznych. Zapewniono im też wsparcie logistyczne i odpowiednie wyposażenie techniczne, w tym sprzęt informatyczny.

Przydział zadań i organizacja służby dzielnicowych w większości przypadków⁵ pozwalały na realizację podstawowych zadań tych funkcjonariuszy w przydzielonych im rejonach służbowych. Stwierdzono jednak znaczne obciążenie dzielnicowych dodatkowymi obowiązkami (realizowanymi poza rejonem przypisanym danemu dzielnicowemu) dotyczącymi m.in. służby w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych, patroli, interwencji z polecenia dyżurnego oraz doprowadzania osób oskarżonych. W przypadku czterech z 12 objętych badaniem miesięcy służby, zadania dodatkowe zdominowały służbę funkcjonariuszy, w związku z czym nie została zachowana zasada wynikająca z § 17 zarządzenia nr 528 Komendanta Głównego Policji⁶,

¹ Dalej: „KPP” lub „Komenda”.

² Dalej: „Komendant” – od 1 października 2004 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Badaniem objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r.

⁵ Badaniem objęto wykonywanie zadań służbowych przez sześciu dzielnicowych KMP, w dwóch wybranych miesiącach z okresu od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.

⁶ Zarządzenie nr 528 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych (Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 38); dalej: „zarządzenie nr 528 w sprawie dzielnicowych”.

zgodnie z którą kierownicy jednostek Policji zostali zobowiązani do zapewnienia dzielnicowym warunków realizacji podstawowych zadań, do których w pierwszej kolejności należy obchód przydzielonego rejonu służbowego (§ 5 ust. 1 wyżej wymienionego zarządzenia).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja i warunki pracy dzielnicowych

Opis stanu
faktycznego

1.1. Obszar właściwości Komendy obejmował teren powiatu tucholskiego o szacunkowej wielkości 1 092,5 km² i liczbie mieszkańców wynoszącej 52,5 tys. osób⁷. W porównaniu ze stanem na 1 stycznia 2013 r. liczba mieszkańców powiatu zmniejszyła się o nieco ponad 500 osób (1%). Kierownictwo Komendy dysponowało aktualnymi danymi na temat liczby i struktury demograficznej ludności z terenu właściwości jednostki, pozwalającymi m.in. na adekwatne określenie struktury rejonów służbowych dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 9 – 13)

W ramach KPP wyodrębniono następujące komórki organizacyjne: Wydział Kryminalny (w tym Zespół Operacyjny – Rozpoznawczy, Referat Dochodzeniowo – Śledczy oraz Jednoosobowe Stanowisko do Walki z Przestępczością Narkotykową), Wydział Prewencji i Ruchu Drogowego⁸ (w tym Zespół ds. Prewencji Kryminalnej, Wykroczeń, Nieletnich i Patologii, Ogniwo Patrolowo – Interwencyjne⁹, Zespół Dyżurnych, Zespół Ruchu Drogowego i Zespół Dzielnicowych), posterunki w Cekcynie, Gostycynie i Śliwicach. Dzielnicowi pełnili służbę w ramach Zespołu Dzielnicowych (czterech funkcjonariuszy przydzielonych do rejonów służbowych na terenie miasta i gminy Tuchola) oraz na posterunkach (łącznie 10 funkcjonariuszy, w tym po czterech w Cekcynie i Gostycynie, dwóch w Śliwicach). Bezpośredni nadzór nad pracą dzielnicowych sprawowali, w stosunku do zatrudnionych w Zespole Dzielnicowych – Koordynator Zespołu Dzielnicowych, a w stosunku do zatrudnionych na posterunkach – kierownicy posterunków.

(dowód: akta kontroli str. 14 – 21)

Stan kadrowy Komendy wynosił na dzień 1 stycznia 2013 r. – 88 etatów (w tym cztery wakaty w OPI), a na dzień 1 lipca 2014 r. i 30 czerwca 2015 r. – 89 etatów (w tym cztery wakaty). W podziale na rodzaje służb stan etatowy i faktyczne zatrudnienie wynosiło odpowiednio: dzielnicowi – 14 w trakcie całego badanego okresu; służba patrolowo-interwencyjna – 24 (cztery wakaty), 23 (cztery wakaty) i 23 (trzy wakaty); służba dochodzeniowo-śledcza – 19, 18 i 18 (jeden wakaty); służba dyżurna – sześć, osiem i osiem; funkcjonariusze do spraw nieletnich, patologii, wykroczeń i profilaktyki społecznej – cztery w trakcie całego badanego okresu.

(dowód: akta kontroli str. 22 – 29)

Obowiązująca struktura rejonów służbowych dzielnicowych została ustalona zarządzeniem Komendanta Powiatowego Policji w Tucholi z dnia 22 października 2007 r.¹⁰ W okresie objętym kontrolą wprowadzono jedną modyfikację polegającą na włączeniu czterech rejonów dzielnicowych ze zlikwidowanych posterunków

⁷ Stan na 30 czerwca 2015 r.

⁸ Zwany dalej „WPiRD”.

⁹ Zwane dalej „OPI”.

¹⁰ Zarządzenie Nr 14/07 Komendanta Powiatowego Policji w Tucholi z dnia 22 października 2007 r. w sprawie podziału obszaru działania Zespołu Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Tucholi na poszczególne rejonu służbowe dzielnicowego.

w Bysławiu i Kęsowie do posterunków odpowiednio w Cekcynie i Gostycynie¹¹. Według stanu na 30 czerwca 2015 r. wyżej wymieniona struktura obejmowała 14 rejonów służbowych dzielnicowych, tj. dwa miejskie¹² i 12 wiejskich¹³. Rejony obejmowały cały teren właściwości miejscowej Komendy.

(dowód: akta kontroli str. 30 – 36)

W Komendzie nie wprowadzono formalnych zasad, warunków i kryteriów wyznaczania rejonów służbowych dzielnicowych. Aktualna liczba rejonów wynikała z obowiązującego dla KPP normatywu etatowego dzielnicowych. Według wyjaśnień podkom. Marcina Szulczyka – Zastępcy Naczelnika WPiRD wyznaczając w 2007 r. granice rejonów wzięto pod uwagę kryteria określone w § 3 ust. 2 zarządzenia nr 528 w sprawie dzielnicowych, tj. m.in. liczbę ludności, gęstość zaludnienia, stopień koncentracji zabudowy mieszkalnej, liczbę zdarzeń wymagających interwencji Policji i lokalizację miejsc zagrożonych. Jako założenie wstępne przyjęto, że na jedną gminę wiejską będzie przypadało dwóch dzielnicowych.

W Komendzie nie dokonywano analiz pod kątem zasadności ewentualnych zmian w strukturze rejonów dzielnicowych. Według wyjaśnień Zastępcy Naczelnika WPiRD opracowywane przez KPP miesięczne i roczne analizy stanu bezpieczeństwa oraz uzyskiwane informacje na temat zachodzących na terenie powiatu zmian demograficznych nie dały jak dotąd podstaw do rozważania możliwości dokonania korekt w przyjętej strukturze rejonów.

(dowód: akta kontroli str. 37 – 69)

Komendant wyjaśnił, że w jego ocenie stan kadrowy podległej mu jednostki jest wystarczający, a wakaty w pionie kryminalnym nie przełożyły się na wzrost obciążenia pracą dzielnicowych. W celu likwidacji wakatów podejmował działania polegające na składaniu propozycji pracy w Komendzie funkcjonariuszom z innych jednostek Policji, zwłaszcza zamieszkałym na terenie powiatu tucholskiego. W efekcie, w latach 2013 – 2015, do Komendy przeniosły się z innych jednostek trzy osoby, jednakże z uwagi m.in. na odejścia funkcjonariuszy na emeryturę ogólna liczba wakatów nie zmniejszyła się. Według dalszych wyjaśnień:

- nie było potrzeby wprowadzania procedur wyznaczania rejonów służbowych, gdyż stosowana w tym zakresie praktyka była wystarczająca;
- ustanowiona struktura rejonów służbowych dzielnicowych nie była optymalna. Wskazane byłoby utworzenie dodatkowego, trzeciego rejonu w Tucholi, celem odciążenia dwójga dzielnicowych miejskich. Ewentualna reorganizacja byłaby możliwa jedynie w sytuacji uzyskania przez Komendę dodatkowego etatu dla dzielnicowego, co obecnie wydaje się mało realne ze względu na niedobory w budżecie Policji.

(dowód: akta kontroli str. 70 – 71, 200 – 201)

1.2. W okresie objętym kontrolą dokonano czterech zmian dzielnicowego w rejonach służbowych¹⁴. Polegały one na zamianie rejonu pomiędzy funkcjonariuszami (nowych dzielnicowych nie zatrudniano). Nie było przypadków występowania wakatów w rejonach dzielnicowych. Każdy dzielnicowy posiadał przydzielony (w formie pisemnej) tylko jeden rejon służbowy. Nie dokonywano

¹¹ Zarządzenie Nr 2/2013 Komendanta Powiatowego Policji w Tucholi z dnia 1 lipca 2013 r.

¹² Rejony w mieście Tuchola o szacunkowej liczbie ludności 10,2 tys. i 7,6 tys. oraz powierzchni odpowiednio 7,8 km² i 9,9 km².

¹³ Rejony obejmujące obszary wiejskie gmin: Tuchola (2,6 tys. oraz 3,8 tys. mieszkańców, 168,3 km² i 71,1 km² powierzchni), Gostycyn (3,5 tys. oraz 1,9 tys. mieszkańców, 75,0 km² i 61,0 km² powierzchni), Kęsowo (2,5 tys. oraz 2,0 tys. mieszkańców, 59,0 km² i 49 km² powierzchni), Cekcyn (3,7 tys. oraz 2,9 tys. mieszkańców, 133,3 km² i 120,0 km² powierzchni), Lubiewo (3,0 tys. oraz 2,8 tys. mieszkańców, 42,8 km² i 120,0 km² powierzchni), Śliwice (2,5 tys. oraz 3,1 tys. mieszkańców, 12,5 km² i 162,5 km² powierzchni - w tym 70% stanowią obszary leśne).

¹⁴ Dotyczyło to rejonów: Tuchola 1 (miejski), Tuchola 3 (wiejski), Gostycyn 4 (wiejski), Cekcyn 2 (wiejski).

okresowego łączenia ani dzielenia rejonów. Wszyscy funkcjonariusze, którym formalnie przydzielono rejon służbowy, zostali uprzednio mianowani na stanowisko dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 9 – 13, 15 – 16)

W Komendzie nie wprowadzono formalnej procedury przekazania rejonu służbowego nowemu dzielnicowemu. Według wyjaśnień Zastępcy Naczelnika WPIRD, funkcjonariusz obejmujący rejon jest wdrażany do nowych obowiązków przede wszystkim przez bezpośredniego przełożonego (Koordynatora Zespołu Dzielnicowych lub kierownika Posterunku), z racji posiadanej przez niego wiedzy o rejonie i jego specyfice. Ponadto wykonywane są wspólne patrole z przełożonymi (w początkowym okresie służby nowego dzielnicowego) oraz z dzielnicowymi z rejonów graniczących.

(dowód: akta kontroli str. 37 – 38)

W ocenie Komendanta nie było potrzeby sformalizowania funkcjonujących w KPP zwyczajów w zakresie przekazywania rejonów służbowych, brak było do tego również podstaw prawnych.

(dowód: akta kontroli str. 70 – 71)

Z wyjaśnień dwóch spośród czterech funkcjonariuszy, którzy w badanym okresie zmienili rejon służbowy, wynikało m.in., że do realizacji zadań w nowym rejonie przygotowywali się samodzielnie, a pełne wdrożenie się do służby w nowym rejonie i jego dogłębne poznanie (zwłaszcza mieszkańców) trwa kilka lat, niezależnie od specyfiki rejonu. W początkowym okresie służby w nowym rejonie przeprowadzali jego obchody w zdecydowanej większości samodzielnie, za wyjątkiem służb łączonych, realizowanych wspólnie z funkcjonariuszem OPI.

(dowód: akta kontroli str. 72 – 75)

W KPP nie wdrożono formalnego systemu zastępstw służbowych podczas nieobecności dzielnicowych. Według wyjaśnień Zastępcy Naczelnika WPIRD, w przypadku dłuższej nieobecności dzielnicowego nie stosuje się klasycznego zastępstwa jednoosobowego, powierzając zadania nieobecnego funkcjonariusza innym policjantom, w szczególności dzielnicowym z rejonów sąsiadujących.

(dowód: akta kontroli str. 37 – 38)

Szczegółowa analiza przebiegu służby sześciu dzielnicowych¹⁵ wykazała, że w przypadku nieobecności innego dzielnicowego z Zespołu Dzielnicowych w KPP lub z danego posterunku realizowali oni w zastępstwie osoby nieobecnej wszystkie przypisane jej zadania (obchody, doręczenia, ustalenia dla innych jednostek, przesłuchania, rozpytania).

(dowód: akta kontroli str. 285 – 404)

1.3. W Komendzie odstąpiono od prowadzenia przez dzielnicowych teczek rejonów służbowych. Nie wprowadzono również, w sposób formalny, wewnętrznych zasad i form dokumentowania przez dzielnicowych realizacji zadań służbowych nieobjętych przepisami § 18 ust. 1 zarządzenia nr 528 w sprawie dzielnicowych. Według wyjaśnienia Zastępcy Naczelnika WPIRD, dokumentowanie powyższych czynności odbywało się poprzez: prowadzenie teczek tematycznych w zakresie prowadzonych okresowo akcji Policji (np. „Bezpieczna Szkoła”) oraz sporządzanie: kart efektywności pracy, meldunków informacyjnych kierowanych do innych komórek organizacyjnych KPP i innych jednostek Policji, notatek urzędowych.

(dowód: akta kontroli str. 37 – 38, 76 – 79)

¹⁵ Opisana w pkt. 3 niniejszego wystąpienia.

Dzielnicy, których służbę objęto badaniem szczegółowym, dokumentowali (w formie papierowej i elektronicznej) realizację zadań służbowych, w tym wyniki rozpoznania terenowego i osobowego, prowadzone działania z zakresu profilaktyki społecznej oraz środki oddziaływania w stosunku do osób i grup zidentyfikowanych w wyniku rozpoznania osobowego. Dokumentacja prowadzona w formie elektronicznej, jak i papierowej zawierała głównie robocze kopie korespondencji z instytucjami współpracującymi (m.in. gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych, gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, sądami, innymi jednostkami Policji, prokuraturami oraz urzędami gmin i placówkami szkolno-wychowawczymi), a także kopie sporządzanych meldunków informacyjnych i notatek służbowych. Ponadto w wersji papierowej prowadzono m.in. wykazy: imprez sportowych i rozrywkowych, klubów sportowych (wraz z danymi kontaktowymi ich prezesów), placówek szkolnych oraz miejsc zagrożonych.

(dowód: akta kontroli str. 80 – 89)

1.4. W wyniku przeprowadzonych w toku kontroli oględzin warunków lokalowych i wyposażenia technicznego zapewnionych wytypowanym sześciu dzielnicowym ustalono, że dzielnicowi posiadali wyposażenie niezbędne do wykonywania ich zadań, tj. zestawy komputerowe z drukarkami (jeden zestaw przypadał na dwóch funkcjonariuszy) i telefony komórkowe wyposażone w aktywną kartę SIM publicznej sieci komórkowej. Wykorzystywany sprzęt łączności (radiotelefony, mobilne terminale noszone, radiostacje stacjonarne) był sprawny i kompatybilny z używanym przez funkcjonariuszy pełniących służbę w innych komórkach organizacyjnych Komendy. Stwierdzono jednak utrudnienia w łączności dyżurnego KPP z funkcjonariuszami pełniącymi służbę na Posterunku w Śliwicach, na którego wyposażeniu znajdowały się m.in. dwa mobilne radiotelefony Motorola, pozostające również w dyspozycji dzielnicowych. Z uwagi na problemy z zasięgiem (odległość pomiędzy Śliwicami a Tucholą wynosi ok. 30 km) urządzenia te umożliwiały jedynie kontakt jednostronny, tzn. funkcjonariusz dyżurny z KPP mógł wywołać dzielnicowego, ale dzielnicowy nie mógł się połączyć z dyżurnym. Łączność pomiędzy dzielnicowymi z Posterunku w Śliwicach a innymi funkcjonariuszami KPP była faktycznie nawiązywana poprzez znajdującą się na Posterunku radiostację stacjonarną bądź przez telefon komórkowy.

(dowód: akta kontroli str. 83-85, 200 – 201, 233 – 236)

Dzielnicowi mieli również dostęp do:

- policyjnej sieci transmisji danych, przy czym w Zespole Dzielnicowych w KPP oraz na Posterunkach w Gostycynie i Cekcynie jedno stacjonarne stanowisko dostępne przypadało na czterech funkcjonariuszy, a na Posterunku w Śliwicach jedno przypadało na dwóch funkcjonariuszy;

- Internetu poprzez komputery służbowe, przy czym na posterunkach dostęp ten był nieograniczony z uwagi na wykorzystywanie łączy urzędów gmin, natomiast w siedzibie KPP połączenie było realizowane poprzez Centralny Węzeł Informatyczny przy Komendzie Głównej Policji, w związku z czym brak było dostępu m.in. do portali społecznościowych, serwerów prywatnej poczty, aplikacji bankowych.

Nie stwierdzono przypadków wykorzystywania przez dzielnicowych prywatnego sprzętu informatycznego do celów służbowych.

(dowód: akta kontroli str. 80 – 108)

W okresie objętym kontrolą na potrzeby czterech osób z Zespołu Dzielnicowych w KPP przydzielony był jeden pojazd służbowy. W uzasadnionych przypadkach

funkcjonariusze Zespołu Dzielnicowych mogli wykorzystywać inne pojazdy będące w dyspozycji Komendy. Dzielnicowi z rejonów wiejskich korzystali z radiowozów przypisanych do posterunków (Gostycyn – dwa pojazdy, Cekcyn – dwa pojazdy, Śliwice – jeden pojazd).

Badanie książki kontroli pracy samochodu osobowo-terenowego marki Jeep, powierzonego do stałego prowadzenia dzielnicowym z rejonu nr 2 w mieście Tuchola i z rejonu nr 4 w gminie Tuchola za okres od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r., wykazało że pojazd ten był faktycznie wykorzystywany przez dzielnicowych, a dwie miesięczne przerwy w eksploatacji pojazdu wynikały z konieczności dokonania naprawy i przeglądu technicznego w warsztatach Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 80 – 96, 109)

1.5. Wszyscy dzielnicowi spełniali wymagania formalne, jakim powinni odpowiadać funkcjonariusze Policji na stanowisku dzielnicowego¹⁷, a dziewięciu spośród 14 funkcjonariuszy miało ukończony specjalistyczny kurs dla dzielnicowych. W okresie objętym kontrolą:

- trzech funkcjonariuszy ukończyło kurs specjalistyczny dla dzielnicowych, a kolejny dzielnicowy rozpoczął ten kurs w październiku 2015 r.;
- w szkoleniach zewnętrznych związanych bezpośrednio z charakterem zadań służbowych dzielnicowego uczestniczyły dwie osoby; szkolenia te dotyczyły prowadzenia negocjacji oraz pracy z rodzinami z problemem przemocy;
- wszyscy dzielnicowi uczestniczyli w organizowanych w KPP szkoleniach lokalnych (wykładach, ćwiczeniach, instruktażach), które dotyczyły m.in. postępowania z nieletnimi sprawcami czynów karalnych, realizacji zadań związanych z procedurą „Niebieskie Karty”, podejmowania działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, interweniowania wobec osób chorych lub podejrzanych o zaburzenia psychiczne oraz podejmujących próby samobójcze, procedur zatrzymywania osób oraz realizacji uprawnień osób zatrzymywanych w trakcie wykonywanych czynności służbowych na miejscu zdarzenia;
- Komenda opracowała dla KGP pięć „Wykazów imiennych potrzeb szkoleniowych” (wg stanu na 31 marca 2013 r., 30 września 2013 r., 31 marca 2014 r., 30 września 2014 r. i 31 marca 2015 r.), w których do udziału w specjalistycznym kursie dla dzielnicowych zgłosiła odpowiednio dwie, trzy, dwie, dwie i dwie osoby. Na dzień 31 marca 2013 r. kursu tego nie miało ukończonego ośmiu dzielnicowych, a na dzień 31 marca 2015 r. pięciu, spośród których trzy osoby nie zostały ani razu od 2013 r. zgłoszone na kurs w powyższym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 110 – 199, 202)

Komendant wyjaśnił, że liczba miejsc na kursach specjalistycznych jest bardzo ograniczona i wynosi zwykle jedno lub dwa, wobec czego do udziału w kursach typuje się w pierwszej kolejności dzielnicowych mających największe problemy z realizacją zadań służbowych w swoim rejonie. Nawet gdyby pojawiła się teoretyczna możliwość wysłania na kurs wszystkich dzielnicowych, którzy go dotąd

¹⁶ Zwana dalej: „KWP”.

¹⁷ Określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych oraz warunki ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe (Dz. U. Nr 123, poz. 857 ze zm.).

nie ukończyli, skorzystanie z niej ich byłoby niecelowe, gdyż jednoczesna absencja tylu funkcjonariuszy na kilka tygodni sparaliżowałaby pracę całej Komendy.

(dowód: akta kontroli str. 70 – 71)

W okresowych opiniach służbowych sporządzanych dla dzielnicowych przełożeni nie identyfikowali indywidualnych potrzeb szkoleniowych tych funkcjonariuszy i nie wskazywali w treści ww. opinii konkretnych szkoleń niezbędnych lub przydatnych dla poszczególnych osób.

Badaniem objęto łącznie 15 opinii sporządzonych dla grupy sześciu dzielnicowych dobranych do szczegółowej kontroli. Stwierdzono, że w części D opinii – „Propozycje dotyczące kierunków rozwoju zawodowego i potrzeb szkoleniowych opiniowanego” w 14 przypadkach nie zawarto żadnych informacji, a w jednym przypadku zamieszczona informacja stanowiła opisową charakterystykę i ocenę opiniowanego. Opinie wydawali kierownicy Posterunków (11), Koordynator Zespołu Dzielnicowych w KPP (3) i Naczelnik WPiRD (1).

Według wyjaśnień Komendanta, w przypadkach, w których część D opinii nie została wypełniona, przełożeni sporządzający opinie uznali, że dzielnicowi prawidłowo realizowali swoje zadania i nie wymagali kierowania na dodatkowe kursy, czy szkolenia, a także że pełnili funkcję adekwatną do posiadanej wiedzy, umiejętności i poziomu przygotowania zawodowego. W przypadku, w którym część D opinii wypełniono, przełożony w sposób ogólny odniósł się do ewentualnego awansowania policjanta na wyższe stanowisko służbowe oraz ewentualnego kształcenia go, nie proponując konkretnego kierunku kształcenia. Fakt umieszczenia w części D opinii treści bezpośrednio niezwiązanych z zagadnieniem rozwoju zawodowego i potrzeb szkoleniowych funkcjonariusza, wiąże się też z brakiem na aktualnie obowiązującym druku opinii służbowej odrębnego miejsca na zawarcie uwag przełożonego o opiniowanym.

(dowód: akta kontroli str. 200 – 232)

Z wyjaśnień sześciu dzielnicowych, których służbę objęto badaniem szczegółowym, wynikało że nie zgłaszali kierownictwu Komendy własnych potrzeb szkoleniowych, gdyż nie widzieli takiej konieczności, a organizowane w KPP szkolenia lokalne zaspokajały ich potrzeby w zakresie bieżącego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Jedna osoba podała, że jest zainteresowana ukończeniem kursu specjalistycznego dla dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 405 – 432)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę na brak identyfikowania w opiniach służbowych indywidualnych potrzeb szkoleniowych dzielnicowych. Należy podkreślić, że potencjalny i faktyczny zakres zadań realizowanych przez tę grupę funkcjonariuszy jest bardzo szeroki, a ich skuteczna realizacja wymaga zarówno bogatej wiedzy prawnej, jak i licznych tzw. umiejętności „miękkich” (np. komunikacja z nieletnimi, czy ofiarami przemocy domowej). Zasadne jest zatem identyfikowanie przez przełożonych słabych i silnych stron poszczególnych funkcjonariuszy i określanie dla nich indywidualnych profili szkoleniowych.

Ocena częściowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Kierownictwo Komendy podjęło skuteczne działania w celu zapewnienia właściwej organizacji i warunków służby dzielnicowych. W szczególności określono strukturę rejonów służbowych i dokonano ich przydziału funkcjonariuszom spełniającym wymogi formalne do mianowania na stanowisko dzielnicowego. Dzielnicowym zapewniono dostęp do

centralnych policyjnych systemów informatycznych oraz przydzielono im wyposażenie techniczne niezbędne do wykonywania podstawowych zadań.

2. Przydział obowiązków służbowych dzielnicowych

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. dzielnicowych z KPP angażowano przy 17 spośród 78 działań policyjnych realizowanych przez Komendę, z czego 10 zadań realizowano w ramach obchodów w rejonach służbowych. Zaangażowanie dzielnicowych wynosiło od jednego do trzech funkcjonariuszy (w przypadku akcji jednodniowych) lub od dwóch do siedemnastu służb w przypadku akcji wielodniowych i stanowiło od 2% („Bezpieczny Weekend” w dniach 26-28 czerwca 2015 r.) do 27 % („Zabezpieczenie wyborów prezydenckich 2015 – I tura w dniach 9-10 maja 2015 r.) ogółu zaangażowanych sił z Komendy. Działania trwały od jednego do pięciu dni, a osiem z nich było organizowanych cyklicznie, np. „Niechroniony uczestnik ruchu drogowego”.

(dowód: akta kontroli str. 237 – 241)

2.2. Na podstawie danych statystycznych wykazanych w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji¹⁸ oraz w ewidencji korespondencji i rejestrze spraw zleczanych dzielnicowym, w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. stwierdzono następujące rezultaty realizacji zadań służbowych przez 14 dzielnicowych z KPP:

- ustalenia i pomoc prawna dla innych podmiotów – 1407, z czego 984 dla innych jednostek Policji oraz 350 dla sądów,
- doręczenia korespondencji od innych podmiotów – 178 (głównie ze straży gminnej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, służby więziennej oraz ośrodków pomocy społecznej),
- inne sprawy zlecone dzielnicowym – 755 (ustalenia do postępowań o wykroczenia, doprowadzenia oraz pogadanki i spotkania profilaktyczne),
- sporządzone meldunki informacyjne – 273,
- spotkania z przedstawicielami społeczeństwa – 531,
- prowadzone „Niebieskie Karty” – 78.

(dowód: akta kontroli str. 242 – 284)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości..

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania odrębnej oceny cząstkowej dla obszaru 2 wskazując, że zawiera się ona w ocenie cząstkowej sformułowanej dla obszaru 3.

3. Realizacja zadań służbowych dzielnicowych

Opis stanu
faktycznego

3.1. Szczegółowym badaniem objęto realizację zadań służbowych przez sześciu dzielnicowych z KPP¹⁹. Ustalono, że:

- W poszczególnych skontrolowanych miesiącach liczba spraw zleczonych do realizacji dzielnicowym przez przełożonych wyniosła łącznie 111, z czego:

¹⁸ Dalej: „SESPol” – Formularz III/9: Karta efektywności służby policjanta realizującego zadania o charakterze prewencyjnym.

¹⁹ w miesiącach: lipcu 2014 r. i kwietniu 2015 r. (dzielnicowy rejonu nr 4 w Zespole Dzielnicowych w KPP), sierpniu 2014 r. i kwietniu 2015 r. (dzielnicowy rejonu nr 2 w Zespole Dzielnicowych w KPP), sierpniu 2014 r. i marcu 2015 r. (dzielnicowy rejonu nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie oraz dzielnicowy rejonu nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Śliwicach), sierpniu 2014 r. i listopadzie 2014 r. (dzielnicowy rejonu nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie) oraz sierpniu 2014 r. i lutym 2015 r. (dzielnicowy rejonu nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Gostycynie).

11 – dzielnicowemu rejonu nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie, osiem – dzielnicowemu rejonu nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Śliwicach, 16 – dzielnicowemu rejonu nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie, 19 – dzielnicowemu rejonu nr 4 w Zespole Dzielnicowych w KPP, 29 – dzielnicowemu rejonu nr 2 w Zespole Dzielnicowych w KPP oraz 28 – dzielnicowemu rejonu nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Gostycynie. Większość ww. spraw dotyczyła pomocy prawnej dla innych jednostek organizacyjnych Policji oraz ustaleń dla sądów.

(dowód: akta kontroli str. 285 – 404)

- W przypadku dzielnicowego rejonu nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Gostycynie:
 - na łączną liczbę 19 dni służby w sierpniu 2014 r. wystąpiło 10 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym²⁰ wynosił poniżej 50% (w tym dwa dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było realizowanie nakazów doprowadzenia, wykonywanie pracy biurowej²¹, służba w Pomieszczeniu dla Osób Zatrzymanych w KPP²², wspólny patrol ze Strażą Gminną w Kęsowie oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (dziewięć dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 58% do 85% czasu służby dzielnicowego;
 - na łączną liczbę 20 dni służby w lutym 2015 r. wystąpiło 12 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50%. Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było realizowanie nakazów doprowadzenia, wspólny patrol ze Strażą Gminną w Kęsowie oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (osiem dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 50% do 75% czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 285 – 305)

- W przypadku dzielnicowego rejonu nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie:
 - na łączną liczbę 19 dni służby w sierpniu 2014 r. wystąpiło 13 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym pięć dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było zastępstwo za kierownika Posterunku, realizowanie nakazów doprowadzenia, wykonywanie pracy biurowej oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (sześć dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 50% do 64% czasu służby dzielnicowego;
 - na łączną liczbę 22 dni służby w marcu 2015 r. wystąpiło dziewięć dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym dwa dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było realizowanie nakazów doprowadzenia, wykonywanie pracy biurowej oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (13 dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 50% do 81% czasu służby dzielnicowego.

²⁰ Przy obliczaniu czasu służby uwzględniono zasadę wynikającą z § 3 ust. 6 zarządzenia nr 528 w sprawie dzielnicowych, zgodnie z którą służba może być pełniona również w rejonie graniczącym z przydzielonym rejonem służbowym.

²¹ Praca biurowa obejmowała: udzielanie odpowiedzi na pisma kierowane do Policji przez instytucje zewnętrzne (prokuratury, sądy, inne jednostki Policji, komorników, pomoc społeczną, straże miejskie i gminne), dokumentowanie czynności związanych z prowadzonymi sprawami o wykroczenia, prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą „Niebieskie Karty”.

²² Zwanym dalej: "PDOZ".

(dowód: akta kontroli str. 306 – 325)

- W przypadku dzielnicowego rejonu nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie:
 - na łączną liczbę 18 dni służby w sierpniu 2014 r. wystąpiło 10 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym trzy dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było realizowanie nakazów doprowadzenia, wykonywanie pracy biurowej oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (osiem dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 60% do 79% czasu służby dzielnicowego;
 - na łączną liczbę 20 dni służby w lutym 2015 r. wystąpiło osiem dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50%. Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było realizowanie nakazów doprowadzenia, wykonywanie pracy biurowej oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (12 dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 57% do 94 % czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str.326 – 344)

- W przypadku dzielnicowego rejonu nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Śliwicach:
 - na łączną liczbę 20 dni służby w sierpniu 2014 r. wystąpiły cztery dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50%. Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było realizowanie nakazów doprowadzenia, wykonywanie pracy biurowej oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (16 dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 52% do 85% czasu służby dzielnicowego;
 - na łączną liczbę 22 dni służby w marcu 2015 r. wystąpiły trzy dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym jeden dzień, w którym dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie z powodu wykonywania okresowych badań lekarskich). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było realizowanie nakazów doprowadzenia oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (19 dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 51% do 81% czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 345 – 362)

- W przypadku dzielnicowego rejonu nr 4 w Zespole Dzielnicowych w KPP:
 - na łączną liczbę 23 dni służby w lipcu 2014 r. wystąpił jeden dzień, w którym czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50%. Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym była obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (22 dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 52% do 83% czasu służby dzielnicowego;
 - na łączną liczbę 21 dni służby w kwietniu 2015 r. wystąpiło osiem dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50%. Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie służby w PDOZ oraz obsługa interwencji na

polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (13 dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 52% do 81% czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 363 – 384)

- W przypadku dzielnicowego rejonu nr 2 w Zespole Dzielnicowych w KPP:
 - na łączną liczbę 20 dni służby w sierpniu 2014 r. wystąpiły trzy dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym jeden dzień, w którym dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie – służba w PDOZ). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym było wykonywanie służby w PDOZ oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (17 dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 50% do 94% czasu służby dzielnicowego;
 - na łączną liczbę 21 dni służby w kwietniu 2015 r. wystąpiły trzy dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym jeden dzień, w którym dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie – doskonalenie zawodowe). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był udział w szkoleniach oraz obsługa interwencji na polecenie dyżurnego. W pozostałych dniach (18 dni) czynności w rejonie służbowym obejmowały od 58% do 86% czasu służby dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 385 – 404)

3.2. Zgodnie z danymi statystycznymi wykazanymi w systemie SESPól, w okresie objętym szczegółową kontrolą²³ stwierdzono m.in. następujące rezultaty realizacji zadań służbowych sześciu badanych dzielnicowych:

- sporządzone meldunki informacyjne – 25,
- spotkania z przedstawicielami społeczeństwa – 56,
- wywiady, ustalenia ogółem – 94,
- doręczenia korespondencji – 21.

(dowód: akta kontroli str. 285 – 404)

3.3. Dzielnicowi objęci badaniem szczegółowym gromadzili informacje m.in. o osobach korzystających z przepustek w odbywaniu kary, uzależnionych od używek, nieletnich zagrożonych demoralizacją lub stwarzających trudności wychowawcze, nieletnich sprawcach czynów karalnych, rodzinach dysfunkcyjnych, potencjalnych ofiarach przestępstw i wykroczeń. Powyższe informacje zbierane były w postaci teczek tematycznych (np. „Nieletni”, „Niebieskie Karty”, „Rozboje” oraz „Rozpoznania”), w których znajdowały się kopie korespondencji z właściwymi organami oraz kopie notatek służbowych i meldunków informacyjnych. Nie były to jednak zagregowane zbiory danych o poszczególnych grupach osób, a tylko bieżący dostęp do jednostkowych pism zawierających dane na ich temat.

(dowód: akta kontroli str. 80 – 89, 405 – 432)

3.4. W miesiącach wytypowanych do szczegółowej kontroli dzielnicowi w stosunku do osób i grup zidentyfikowanych w wyniku rozpoznania osobowego podejmowali działania profilaktyczne²⁴ w ograniczonym zakresie. Ustalono, że:

- dzielnicowy rejonu nr 4 w Zespole Dzielnicowych w KPP: odbył jedną rozmowę z uczniami SP w Raciażu i wychowawcami na temat wzajemnego odnoszenia się uczniów do siebie, przeprowadził jedną interwencję w związku z kradzieżą sklepową popełnioną przez nieletnich, przeprowadził

²³ Opisany w punkcie 3.1.

²⁴ Przeprowadzanie rozmów profilaktycznych ze sprawcami przemocy i pokrzywdzonymi oraz nieletnimi podejrzanymi o demoralizację, udział w pracach gminnych komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych (dalej: „GKRPA”), współpraca z pracownikami pomocy społecznej, pracownikami oświaty, współpraca z komórką KPP ds. nieletnich i patologii.

jedną rozmowę z pracownikami Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej na temat ich podopiecznych oraz wziął udział w jednym zespole interdyscyplinarnym i dokonał kontroli jednej „Niebieskiej Karty” w rodzinie wraz z pracownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi;

- dzielnicowy rejonu nr 2 w Zespole Dzielnicowych w KPP: odbył jedną rozmowę z matką nieletniego zagrożonego demoralizacją, wysłał dwa zgłoszenia do GKRPA w sprawie osób zagrożonych problemem alkoholowym, wystąpił do sądu z wnioskiem o zbadanie sytuacji dwojga nieletnich, przeprowadził 13 rozmów z ofiarami przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”, przeprowadził jedną rozmowę z proboszczem parafii w Tucholi w sprawie nagłośnienia zjawiska wyłudzeń metodą „na wnuczka” oraz odbył dyżur w biurze spółdzielni mieszkaniowej, w trakcie którego przyjmował interesantów;
- dzielnicowy rejonu nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Śliwicach: uczestniczył w 12 posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego w ramach prowadzonych „Niebieskich Kart”, przeprowadził rozmowę wychowawczą z dwiema wagarującymi uczennicami gimnazjum, spotykał się z przedstawicielami władz samorządowych oraz innymi osobami mającymi wpływ na lokalne środowisko (ogółem 10 spotkań), w wyniku współpracy z przedstawicielami służb leśnych dokonał rozpoznania dzikich kąpielisk i pól biwakowych oraz przeprowadzał rozmowy z letnikami w celu uczulenia ich na możliwość kradzieży mienia;
- dzielnicowy rejonu nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Gostycynie: wysłał dwa zgłoszenia do GKRPA w sprawie osób zagrożonych problemem alkoholowym, wziął udział w dwóch posiedzeniach GKRPA, wykonał trzy czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz wziął udział w jednym posiedzeniu zespołu interdyscyplinarnego, przeprowadził cztery kontrole bezpieczeństwa osób korzystających z kąpielisk poza godzinami pracy ratownika WOPR;
- dzielnicowy rejonu nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie: przeprowadził rozmowę z rodzicami nieletnich sprawców włamania dotyczącą sposobu dotarcia do pokrzywdzonych w celu naprawienia szkody, odbył rozmowę z ratownikami WOPR dotyczącą potencjalnych zagrożeń, w tym związanych z zachowaniem plażowiczów w wodzie, przeprowadził trzy kontrole w rodzinach w ramach „Niebieskiej Karty”;
- dzielnicowy rejonu nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie: wysłał dwa zgłoszenia do GKRPA w sprawie osób zagrożonych problemem alkoholowym, wziął udział w posiedzeniu GKRPA, przeprowadził sześć kontroli bezpieczeństwa osób korzystających z kąpielisk na terenie gminy (poza godzinami pracy ratownika WOPR).

(dowód: akta kontroli str. 285 – 432)

3.5. Wszyscy dzielnicowi posiadali informacje na temat miejsc niebezpiecznych i wymagających szczególnego nadzoru, znajdujących się na terenie ich rejonów służbowych. Wiedza w tym zakresie była na bieżąco aktualizowana, głównie poprzez rozpoznanie własne.

(dowód: akta kontroli str. 405 – 432)

3.6. Wszyscy dzielnicowi, w sytuacji powzięcia wiadomości lub otrzymania sygnałów o możliwości wystąpienia zagrożeń, zgłaszali Kierownikowi OPI bądź kierownikom

posterunków wnioski i propozycje dotyczące rozmieszczenia służb patrolowych. Wnioski zgłaszano ustnie, przeciętnie raz lub dwa razy w miesiącu.

(dowód: akta kontroli str. 405 – 432)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W przypadku czterech, spośród badanych dwunastu miesięcy, liczba dni służby, w których dzielnicowi przebywali w rejonie służbowym²⁵ łącznie poniżej 50% czasu dominowała w łącznej liczbie dni służby (w danym miesiącu). I tak:

- a) W rejonie dzielnicowego nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Gostycynie:
 - w sierpniu 2014 r. na łączną liczbę 19 dni służby w danym miesiącu wystąpiło 10 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie wynosił poniżej 50% (w tym dwa dni, w których dzielnicowy w ogóle nie przebywał w rejonie służbowym);
 - w lutym 2015 r. na łączną liczbę 20 dni służby w danym miesiącu wystąpiło 12 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie wynosił poniżej 50%.
- b) W rejonie dzielnicowego nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie:
 - w sierpniu 2014 r. na łączną liczbę 19 dni służby w danym miesiącu wystąpiło 13 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie wynosił poniżej 50% (w tym pięć dni, w których dzielnicowy w ogóle nie przebywał w rejonie służbowym).
- c) w rejonie dzielnicowego nr 3 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie:
 - w sierpniu 2014 r. z łącznej liczby 18 dni służby w danym miesiącu wystąpiło 10 dni, w których czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie wynosił poniżej 50% (w tym trzy dni, w których dzielnicowy w ogóle nie przebywał w rejonie służbowym).

Przy organizacji służby wyżej wymienionych funkcjonariuszy nie została zachowana zasada wynikająca z § 17 zarządzenia nr 528 w sprawie dzielnicowych, zgodnie z którą kierownicy jednostek Policji zostali zobowiązani do zapewnienia dzielnicowym warunków realizacji podstawowych zadań, do których w pierwszej kolejności należy obchód przydzielonego rejonu służbowego (§ 5 ust. 1 wyżej wymienionego zarządzenia).

(dowód: akta kontroli str. 285 – 344)

Naczelnik WPIRD – asp. szt. Piotr Gapiński wyjaśnił, że na powyższy stan miały wpływ czynniki związane z organizacją służby (zapewnienie bezpieczeństwa na terenie całego obszaru działania Komendy), braki kadrowe oraz niska liczba funkcjonariuszy OPI pracujących na Posterunkach. W związku z powyższym dzielnicowym przydzielane są zadania takie jak:

- pełnienie służb wspólnie z funkcjonariuszami Straży Gminnej w Kęsowie – patrole oraz asysta przy czynnościach strażników,
- służby pełnione przy PDOZ – konieczność zapewnienia właściwego dozoru nad osobami tam umieszczonymi,

²⁵ Przy obliczeniach wliczono do czasu obsługi rejonu dozwolone zgodnie z § 3 ust. 6 oraz § 15 ust. 2 zarządzenia nr 528 w sprawie dzielnicowych wspólne pełnienie służby dzielnicowych w graniczących rejonach służbowych oraz powoływanie dzielnicowych do służby patrolowej w rejonie sąsiadującym z rejonem obsługiwanym przez dzielnicowego.

- realizacja bieżących nakazów doprowadzenia zleconych przez sądy i prokuratury,
- zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym (przynajmniej przez jedną godzinę w czasie każdej służby zgodnie z zaleceniami KWP),
- zapewnienie szybkiej obsługi zdarzeń – interwencji, na terenie działania całego powiatu, co się wiąże z wysyłaniem każdego wolnego policjanta będącego w dyspozycji dyżurnego,
- praca biurowa związana z prowadzonymi przez siebie postępowaniami w sprawach o wykroczenia oraz udzielanie odpowiedzi w związku z przeprowadzonym rozpoznaniem i dokumentowanie czynności w związku z obsługą zdarzeń i interwencji (także „Niebieskie Karty”).

Ponadto w związku z niewielką liczbą funkcjonariuszy na posterunkach, dzielnicowi pełnią również służbę obchodową we wszystkich rejonach, niekoniecznie sąsiadujących z własnym rejonem służbowym.

W przypadku dzielnicowego rejonu nr 1 w Zespole ds. Prewencji w Posterunku Policji w Cekcynie zastępuje on kierownika Posterunku podczas jego nieobecności (tak było we wskazanym miesiącu).

(dowód: akta kontroli str. 433 – 434, 438 – 443, 523 – 524)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę na nierzetelne wprowadzanie danych do systemu SESPól. Ewidencja przebiegu służby dzielnicowego w rejonie służbowym nr 1 w Posterunku Policji w Cekcynie rozpisana w notatniku służbowym różniła się od wykazanej w systemie SESPól w następujący sposób:

- a) w dniu 15 marca 2015 r. – ośmiogodzinnej służby rozpisanej w notatniku nie odnotowano w systemie, wykazując w nim dzień wolny od służby;
- b) w dniu 18 marca 2015 r. – w notatniku rozpisano ośmiogodzinną służbę, a w systemie wykazano ją jako dziewięciogodzinną.

Jako przyczynę powyższego wskazano nieuwagę wprowadzającego oraz zatwierdzającego dane w systemie. Po zwróceniu uwagi przez NIK w toku kontroli, powyższe niezgodności zostały skorygowane, a ewidencja była zgodna z przebiegiem służby wykazany w notatniku służbowym.

(dowód: akta kontroli str. 306 – 325, 433 – 437)

Ocena cząstkowa

Przydział zadań i organizacja służby dzielnicowych w większości przypadków pozwalały na realizację podstawowych zadań tych funkcjonariuszy w przydzielonych im rejonach służbowych. Stwierdzono jednak znaczne obciążenie dzielnicowych dodatkowymi obowiązkami (realizowanymi poza obszarem przypisanym danemu funkcjonariuszowi). W rezultacie, w przypadku 4 z 12 objętych badaniem miesięcy służby nie została zachowana zasada wynikająca z § 17 zarządzenia nr 528 w sprawie dzielnicowych, zgodnie z którą kierownicy jednostek Policji zostali zobowiązani do zapewnienia dzielnicowym warunków realizacji podstawowych zadań, do których w pierwszej kolejności należy obchód przydzielonego rejonu służbowego (§ 5 ust. 1 wyżej wymienionego zarządzenia).

4. Planowanie oraz weryfikacja efektów realizacji zadań przez dzielnicowych

Opis stanu
faktycznego

4.1. W KPP nie określono zasad planowania zadań dzielnicowych w dłuższej perspektywie czasowej.

Naczelnik WPiRD wyjaśnił m.in., że „planowanie zadań odbywa się na bieżąco z uwzględnieniem akcji prowadzonych cyklicznie oraz bieżących zagrożeń. Zadania

bieżące dla dzielnicowych przekazywane są na odprawach do służby oraz w trakcie jej trwania przez Dyżurnego. Rozliczenie zadań następuje na koniec każdej służby.”

(dowód: akta kontroli str. 444 – 522)

Sześciu dzielnicowych objętych badaniem szczegółowym nie sporządzało dokumentacji planistycznej dotyczącej przydzielonych im rejonów służbowych, ze względu – jak wyjaśnili - na brak takiego obowiązku.

(dowód: akta kontroli str. 405 – 432)

4.2. W Komendzie nie wdrożono rozwiązań systemowych w zakresie weryfikacji i oceny realizacji zadań dzielnicowych związanych z przydzielonymi im rejonami służbowymi. Nie ustalono także wskaźników i kryteriów ilościowych w celu weryfikacji zadań dzielnicowych. Powyższe zadania weryfikowane były natomiast pod kątem jakościowym, tj. w zakresie prawidłowości prowadzonych działań.

Naczelnik WPIRD wyjaśnił m.in., że przy ocenie realizacji zadań dzielnicowych związanych z przydzielonymi im rejonami służbowymi bierze się pod uwagę przede wszystkim następujące kryteria wykazywane w systemie SESPOL: liczbę sporządzonych meldunków informacyjnych, czas służby w obchodzie, liczbę ujawnionych wykroczeń porządkowych, liczbę spotkań ze społeczeństwem. Powyższe sprawy z zakresu profilaktyki społecznej świadczą o właściwie wykonywanej pracy dzielnicowych i obrazują ich zaangażowanie w rozpoznanie swojego rejonu. Ponadto zadania zlecone dzielnicowym rozliczane są poprzez sprawdzanie zapisów w notatnikach służbowych dotyczących przebiegu służby.

(dowód: akta kontroli str. 444 – 522)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Kontrola wykazała, że weryfikacja i ocena realizacji zadań poszczególnych dzielnicowych związanych z przydzielonymi im rejonami służbowymi polegała przede wszystkim na bieżącym monitorowaniu działań tych funkcjonariuszy, wykazywanych w systemie SESPOL i w notatnikach służbowych. W KPP nie wprowadzono mechanizmów planowania zadań dzielnicowych wobec przydzielonych im rejonów służbowych, odnoszących się do dłuższej perspektywy czasowej, ani związanych z nimi narzędzi weryfikacji oddziaływania dzielnicowych na ich rejony służbowe.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶, wnosi o zapewnienie dzielnicowym warunków realizacji podstawowej formy pełnienia służby tej grupy funkcjonariuszy, tj. obchodu w granicach przydzielonego rejonu służbowego i realizowaniu zadań na jego terenie.

²⁶ Dz.U. z 2015 r., poz. 1096.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia grudnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontrolerzy
Łukasz Burczyk
gł. specjalista k.p.

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....
podpis

Artur Nierebiński
st. inspektor k.p.

.....
podpis

.....
podpis